

MEETING STRANGERS

ZUR 387
2016

LENKA DĚDKOVÁ

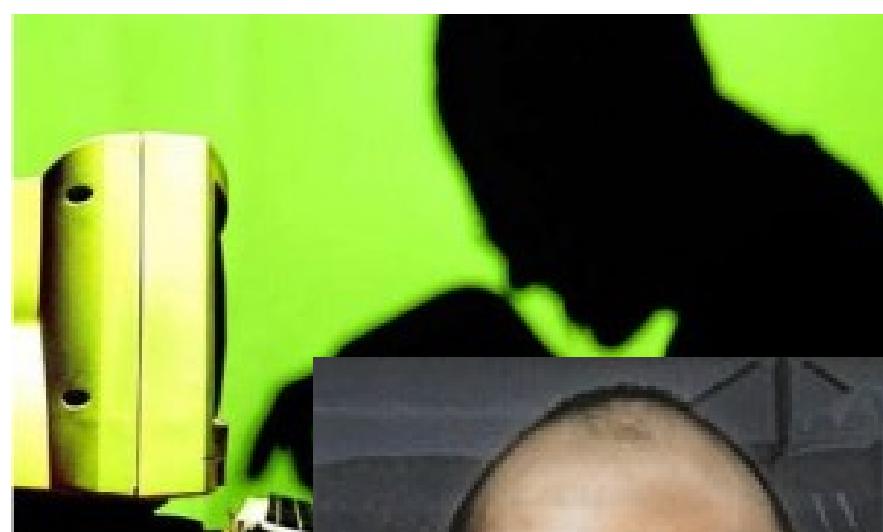
Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

MEETING ONLINE STRANGERS

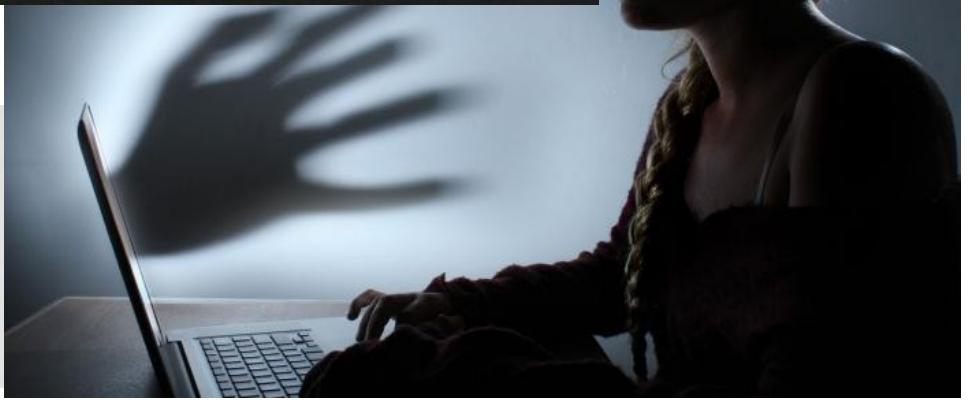
- = interakce s neznámými lidmi na internetu
  - Pouze na internetu
  - S transferem do reality
- U dospělých – spíše „seznamování se na internetu“, o „strangerech“ se u dospělé populace nemluví
- Fokus přednášky: děti a dospívající

Meet Susan...

a 42 year old man posing
as a 15 year old girl online.

**"Susan" and your 13 year
old just made plans to
meet at the park.**

KYBERGROOMING

- „Jako cyber grooming (child grooming, kybergrooming) se označuje chování uživatelů internetových komunikačních prostředků (chat, ICQ, Skype atd.), kteří **se vydávají za jinou osobu s cílem vylákat nezletilého komunikujícího, sexuálně ho obtěžovat či zneužít**. Cílem nemusí být pouze sexuální zneužití, ale také manipulace dítěte vedoucí například k projevům terorismu (dítě se ve jménu víry stává teroristou).“
- (http://cs.wikipedia.org/wiki/Cyber_grooming; 2011)

ETAPY KYBERGROOMINGU

- Vzbuzení důvěry, snaha izolovat oběť
- Podplácení dárky
- Vyvolávání emoční závislosti
- Osobní setkání
- Sexuální obtěžování

ZÁKLADNÍ ETAPY CYBER GROOMINGU

Vzbuzení důvěry a snaha izolovat oběť

Podplácení dárky či různými službami

Vyvolání emoční závislosti oběti na útočníkovi

Osobní setkání

Sexuální obtěžování

ONLINE PEDOPHILES

ONLINE PREDATORS

• Mediální obraz

- Pedofilové
- Sex. devianti
- Násilnické sklony
- Předstírají, že jsou vrstevníci oběti (tj.dětmi)
- Lžou o sobě a svých motivech (slibují lásku, přátelství,...)
- Cestují dlouhé vzdálenosti za svými oběťmi
- Trpělivě budují vztah měsíce

PŘ. „TYPICKÝ KYBERGROOMER“

- Je neobyčejně trpělivý;
  - Komunikuje se svou obětí i několik měsíců, někdy i přes rok, než se odhodlá sjednat si schůzku ve skutečném světě;
  - Se tváří neobyčejně přátelsky;
  - Enormně se zajímá o rozvíjení vzájemného vztahu s vámi;
  - Bude chtít váš vztah udržet z větší části, pokud ne celý, v tajnosti;
  - Bude hovořit o milujícím vztahu;
  - Bude hovořit o tom, že tento vztah bude pokračovat, jakmile se v reálném světě potkáte;
  - Často se bude v konverzaci s vámi bavit o významu skutečné lásky;
  - Do konverzace vkládá i téma sexuální povahy;
  - Často žádá o fotografie;
  - Vyžaduje kybersex s použitím web kamery apod.
-
- (<http://www.e-bezpeci.cz/index.php/temata/kybergrooming/106-70>)

KDYŽ SE ZEPTÁTE DĚtí

- European Grooming Project (Webster et al., 2012), fokusky, 11-16let

Age (and presentation)	<ul style="list-style-type: none"> - Fat and old - They're 20 plus...obviously - This may be very rude but I always imagine them to be like mainly old...something like 50 years old - Old farts, not 70, more like 40 - Creepy old man – starey eyes - Old but lives with their parents - Older than us...and then when hear about them they're not like you imagine
Unattractive appearance	<ul style="list-style-type: none"> - Bearded - Bald - Sweaty - Slimy - Someone wearing big thick glasses - Disgusting people - Like those pictures, mug shots, like those people that have gone into prison - Really scarey – look scarey - Geeks with big old beer guts
Unstable personality	<ul style="list-style-type: none"> - A sick person - A weirdo - Mentally disturbed - They're crazy - Psychopaths - They must be drunk - They're not right in the head
Relationship	<ul style="list-style-type: none"> - They're people we don't know - Maybe foreign people who'd ask me out
Sex offenders (generic)	<ul style="list-style-type: none"> - They are child molesters - They are child profiteers - They're paedophiles - Perverts - Rapists

Draw an
online
pervert

- Murumaa-Mengel, M. (2015). Drawing the Threat A Study on Perceptions of the Online Pervert among Estonian High School Students. *Young*, 23(1), 1-18.

MEDIÁLNÍ PANIKA

- Neadekvátní zvěličení (nereálné) hrozby
- Marwick, 2008: USA

Table 1: Use of "online predators" in major newspapers by year	
Year	Number of stories in Lexis-Nexis major papers with the phrase "online predators"
1995	1
1996	1
1997	1
1998	2
1999	4
2000	3
2001	5
2002	11
2003	15
2004	5
2005	12
2006	58
2007	457
2008 (Jan.-Feb.)	110

To Catch a Predator

MySpace

ONLINE PREDATORS

- Wolak et al. (2004), USA
- N-JOV (National Juvenile Online Victimization)
- postup získávání dat
  - seznam agentur, kt. se zabývají zločiny v souvislosti s nezletilými oběťmi
  - z nich stratifikovaný výběr -> 2574 agentur osloveno poštou, zda mají (sex related) případy, kt. zahrnovaly internet, oběť byla mladší 18 let a došlo k zadržení podezřelého mezi červencem 2000 a červnem 2001
  - 385 agentur, 1723 případů – další sampling a telefonní interview – 612, z nich vybrány případy, které začaly online setkáním
  - **N= 129**
  - Ale! – mnoho internetových případů není nahlášeno a další část nekončí zadržením podezřelého

MÝTUS X SKUTEČNOST

- Mediální obraz – staří pedofilové, kriminálníci, lžou, jsou agresivní, cestují daleko, předstírají, že jsou stejného věku...
- Skutečnost – nebývají pedofili – zaměřují se na adolescenty, ne na prepubescentní děti
  - Hebefilie – není sex. odchylka nebo porucha, nicméně sex. styk s nezletilými je protizákonné
  - Kontaktování pre-pubescentních dětí na internetu není nijak jednoduché (méně se baví s cizími lidmi, nevyhledávají vztahy, rodiče více kontrolují jejich online aktivity..), proto internet pedofilové nevyužívají

MÝTUS X SKUTEČNOST II.

- Nebývají agresivní, nemívají násilnické sklony, nemívají záznam
  - Pro agresivní a impulzivní pachatele není internet „vhodné“ médium – počáteční kontakt je vzdálený, je potřeba trpělivost než dojde k setkání v RL
- 39 % vlastní dětskou pornografií, 20 % pořizuje sexuálně explicitní snímky nebo nahrávky obětí nebo oběť přesvědčí, aby takové snímky udělala sama

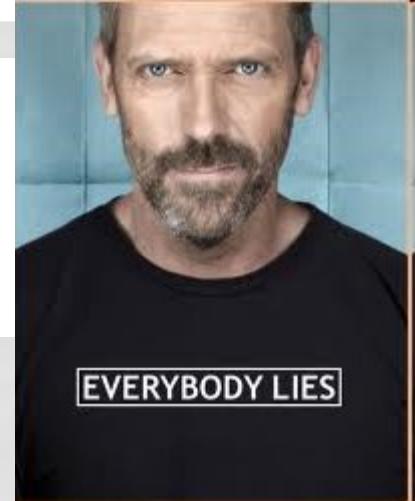
DEMOGRAFICKÉ CHARAKTERISTIKY

- Oběti
  - 76 % ve věku 13-15 let
  - 1 % 12 let (nikdo mladší 12let)
  - 75 % dívky
- Pachatelé
  - 99 % muži
  - 76 % ve věku 26 let a starší
  - 47 % starších od oběti o 20 a více let

ZAČÁTKY VZTAHU

- 76 % začalo na chatu
- 64 % komunikovalo na internetu s obětí více než měsíc, 79 % zahrnovalo i komunikaci po telefonu, **48 % pachatelů poslalo své fotky**
- V polovině případů vyšetřovatelé popsali oběti jako zamilované nebo v blízkém vztahu k pachateli

ROLE LŽI A PODVODU

- **Lži o věku**
  - 5 % předstírá, že je ve věku oběti
  - 25 % si z věku ubírá, ale stále jsou o mnoho starší
    - (např. 45 let prezentuje jako 35)
- **Lži o cíli**
  - většina otevřeně přiznává, že po oběti chce sex
  - 21 % své motivy skrývá nebo předstírá, že jím jede o lásku a vztah
  - 80 % se o sexu baví s oběťmi už v online fázi
  - 20 % virtuální sex
  - 18 % posílá obětem erotické fotky
- **Další lži**
  - 26 % lhálo o fyzickém vzhledu, jménu, zaměstnání, rodině apod.
- Celkově o něčem během „vztahu“ zalhalo 52 %

SETKÁNÍ FTF

- 74 % se sešlo FtF
  - z nich 93 % zahrnovalo sex. kontakt
- Většina bydlela do 80 km od sebe
- Místo setkání
  - 46 % setkání na veřejných místech
  - 39 % v domě oběti nebo pachatele
  - 13 % v hotelech/motelech
- 83 % obětí dobrovolně s pachateli někam odešlo (nastoupilo do auta, do kina, restaurace)
- 41 % obětí strávilo s pachatelem alespoň 1 noc
- 73 % se sešlo víckrát než jednou

TYPY TRESTNÍCH ČINNOSTÍ

- Sexuální t.č.
  - 89 % z FtF setkání – sexuální styk/orální sex
  - 5 % znásilnění nebo pokus o znásilnění
  - 16 % donucování k aktivitě, kterou oběti nechtěli
- 3 % krátkodobý únos
- 29 % obětí bylo nahlášeno jako pohrešovaní
  - 24 % uteklo z domu
  - 5 % lhalo o tom, kam jde
- Další t.č.
  - 40 % podána ilegální droga nebo alkohol
  - 23 % (15 %) vystaveno dospělé (nebo dětské) pornografii
  - 21 % fotografováno (nahráváno) v sex. pózách

OHROŽENÁ POPULACE

- Dívky a chlapci s homosexuální nebo zatím nejistou orientací (75 % obětí jsou dívky, z 25 % chlapců je většina s muži)
- Slabé vztahy s rodiči, konflikty s rodiči, rodiče nesledují, co děti dělají
- Depresivní, osamělí, problémy se soc. interakcí
- Oběti offline fyzického nebo sexuálního zneužití

N-JOV2, 2006

- Wolak, Finkelman, and Mitchell (2009)
- zvýšil se počet zatčených – většina zatčených na základě undercover investigators
  - zvýšení zatčení u nezletilých obětí – 21%
  - zvýšení u undercover – 381 %
- Celkově se míra sex.zločinců vůči nezletilým snížila (offline)

CO TO ZNAMENÁ

- Online predátoři tak, jak bývají popisováni v médiích a jak si je samy děti a dospívající představují, jsou pouze marginální problém
- (ale i to se stává!)
- Co je skutečný problém v oblasti internetu a nezletilých:
  - To, že někteří nezletilí se sami vědomě a záměrně scházejí se staršími lidmi za účelem sexuálního styku

NENÍ TO NOVÝ STRACH

- Pedofilové lidi „děsí“ dlouhodobě
- Populární téma v médiích
- Mediální panika popsaná i u offline pedofilů
- Proč je to tak děsivé – dětství jako období nevinnosti
- Sexuální zneužití jako ultimativní ohrožení dětské nevinnosti
- Internet vnímán jako ještě horší z hlediska pedofilů než offline prostředí (Williams & Hudson, 2013)

PROČ JE DŮLEŽITÉ TOHLE VĚDĚT?

Stranger danger

PROČ JE DŮLEŽITÉ TOHLE VĚDĚT?

- Stranger danger – kdo je to ten „stranger“, se kterým se nesmí bavit?
  - Děti samy: někdo ošklivý, nesympatický, starý, podivný...
  - A zároveň – dospělí sami nerespektují rady, které dávají dětem (s neznámými lidmi se baví neustále)
- **Fakta: offline viktimizace dětí je v drtivé většině případů ze strany lidí, které dítě zná**
- Pánové v dlouhých kabátech nabízející dětem cukrátku neexistují
- National Center for Missing & Exploited Children: přestaňte konečně používat „stranger danger“

Stranger danger

STEJNÉ S ONLINE PREDÁTORY

Ag

Un

Un.

Relationship

- They're people we don't know
- Maybe foreign people who'd ask me out

Sex offenders (generic)

- They are child molesters
- They are child profiteers
- They're paedophiles
- Perverts
- Rapists

Q: A když jsi je viděla na webce, jak vypadají, a mluvila s nima předtím přes net, tak Ti to setkání pak přišlo jako bezpečné?

A: *celkem jo, protože jsem měla jistotu, že to nejsou starí pedofilové, kteří mě někde zabijou :-D.*

ays imagine them to be like mainly

out them they're not like you imagine

ople that have gone into pris

Pokud osoba, se kterou na netu komunikují, nespadá do těchto představ, myslí si, že je bezpečné se s ní bavit/setkat

UNDERCOVER ETC.

- Panika ohledně online pedofilů se promítá i do práva a trestních zákoníků
  - Je nutné zastavit je před tím, než dojde k faktické újmě dítěte (k setkání)
  - Legislativa ustanovující trestnost „sexual solicitation“ na internetu (US a GB)
    - tzn. komunikace mezi dospělým a nezletilým, která vede k offline setkání (s úmyslem sexuálního styku)
- V USA:
- To Catch a Predator
- <http://www.perverted-justice.com>

JAK TEDY VYPADAJÍ SETKÁNÍ S LIDMI Z INTERNETU?

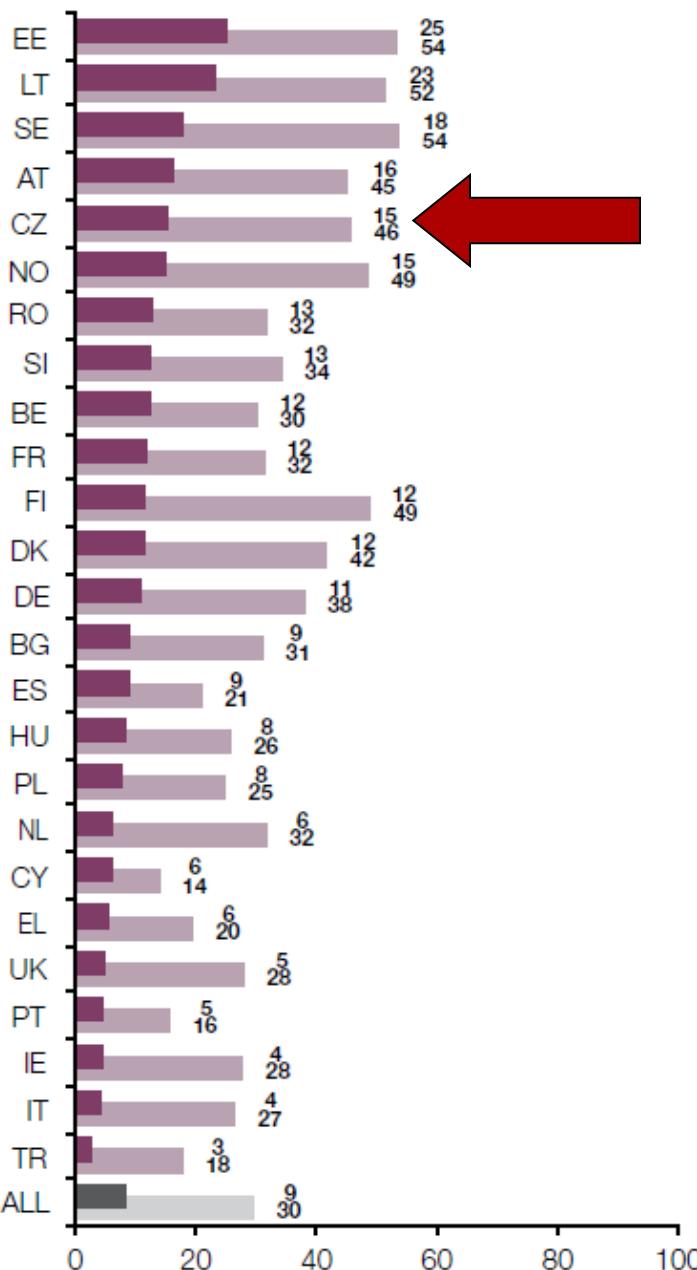
- Kdo se více seznamuje s lidmi na internetu (dospívající):
  - „Problémoví adolescenti“, dívky s vyšší úrovní konfliktů v rodině, chlapci s nižší úrovní komunikace v rodině
  - Ti, co jsou častěji online
  - Vyšší míra depresivity, osamělosti, úzkostnosti
  - Vyšší míra delikventního chování

„A setkal/a jsi se osobně s někým, s kým jsi se seznámil/a na internetu?“

EUKO: 9 % ČR: 15 %

% Ever gone on to meet anyone face to face that you first met on the internet

% Ever had contact with someone you have not met face to face before

% Ever gone on to meet anyone face to face that you first met on the internet
% Ever had contact with someone you have not met face to face before

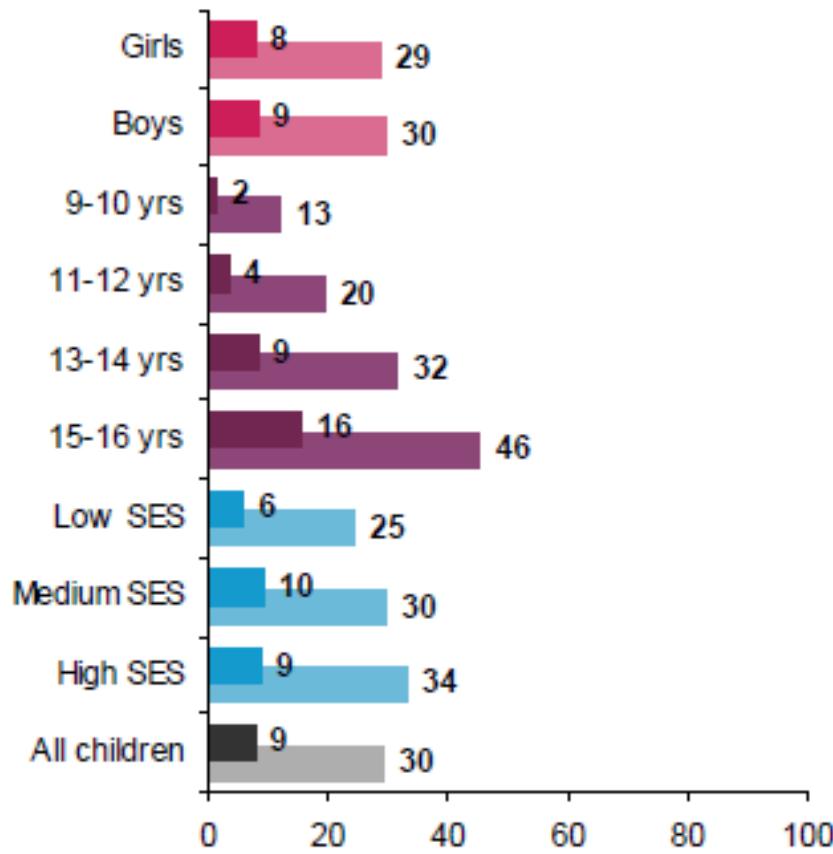
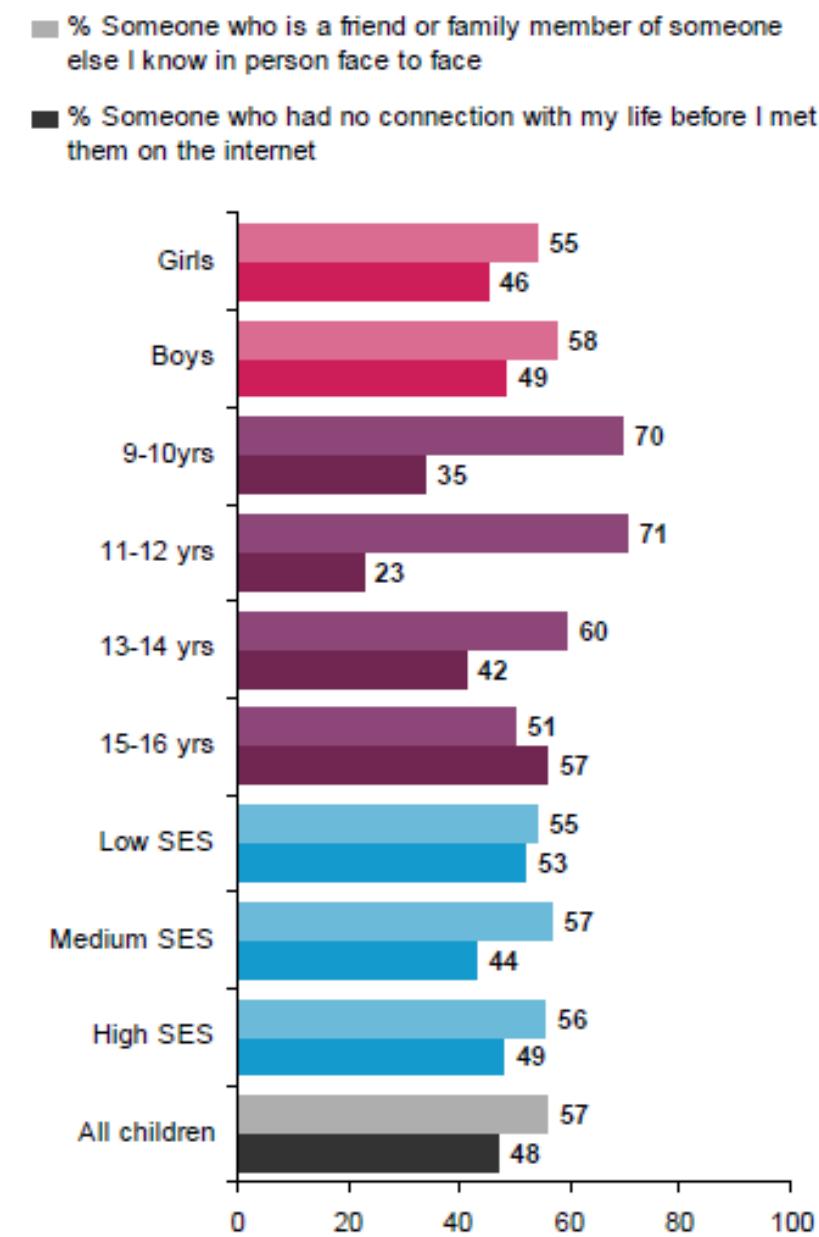

Figure 62: Who the child has met offline in the past 12 months (children who have met someone offline that they first communicated with online)

S KÝM SE POTKALI ZA POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCŮ?

• ČR:

- Někdo, koho zná přes někoho: 45,5 %
- Cizí člověk: 56,1 %

VÍ RODIČE O SETKÁNÍ SVÝCH DĚtí S LIDMI Z INTERNETU?

Table 35: Comparison between children's and parents' accounts of whether child has met an online contact offline

Met someone face-to-face that first met on the internet?	Child's answer	
	Yes	No
% Parent answer:		
Yes	28	4
No	61	89
Don't know	11	7
	100	100

v ČR:

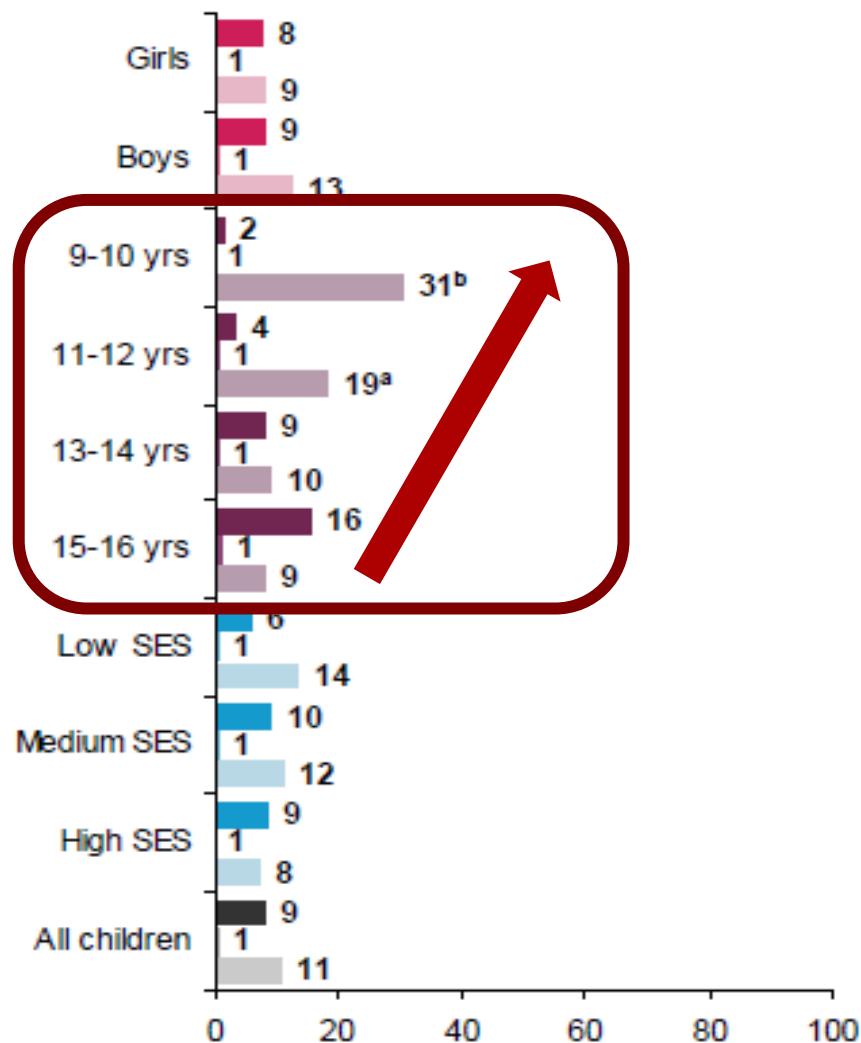
53 % (rodič NE) - 33% (rodič ANO) - 14 % (rodič NEVÍ)

ÚJMA ZE SETKÁNÍ S CIZÍM Z INTERNETU

- Osobní setkání s lidmi, které poprvé potkáš na internetu, mohou a nemusí být správné. Když jsi se s někým takto NAPOSLEDY setkal/a, obtěžovalo tě to nějak? Např. cítil/a jsi se rozrušený/rozrušená, naštvaný/naštvaná nebo jsi měl/a pocit, že bys tam neměl/a být?
- Z těch, co byli „bothered“ (1 %) zhruba polovina říká, že „hodně“ nebo „docela“

Figure 67: Child has met online contact offline and was bothered by this

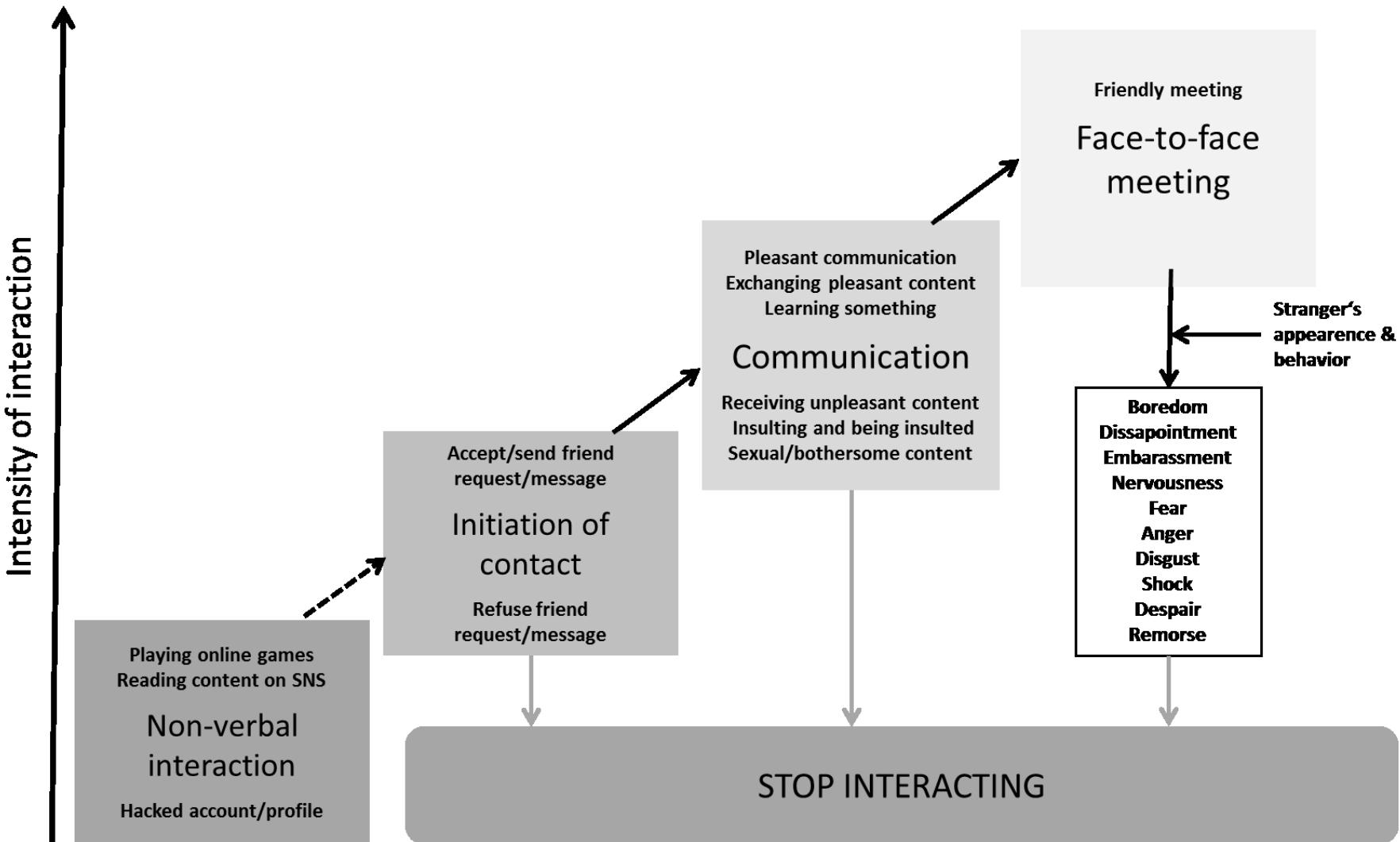
- Ever gone on to meet anyone face to face that you first met on the internet
- Bothered in past 12 months after meeting new people
- Bothered out of just those that had met new people in past 12 months

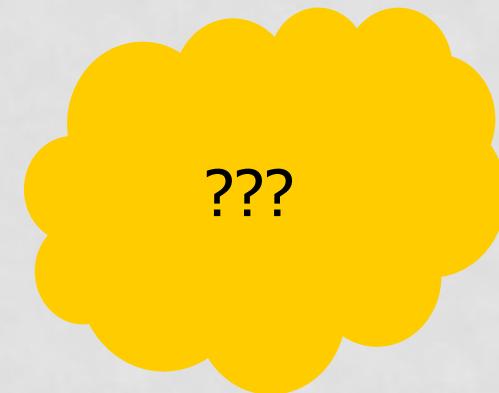
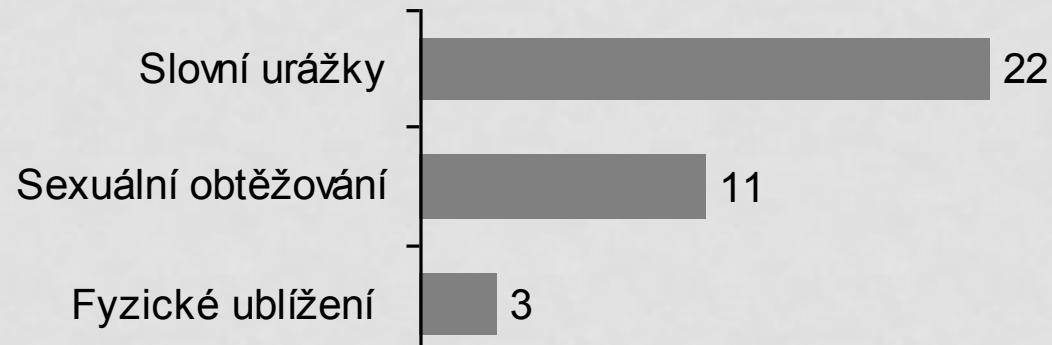
JINÉ VÝZKUMY NEŽ EUKO

- (moc jich na toto téma není)
- YISS (N = 1,501; 10-17 year old):
  - 3% negativních
- SAFT (N = 1,541; 12-17 year old):
  - 2.4% negativních

INTERAKCE S NEZNÁMÝMI

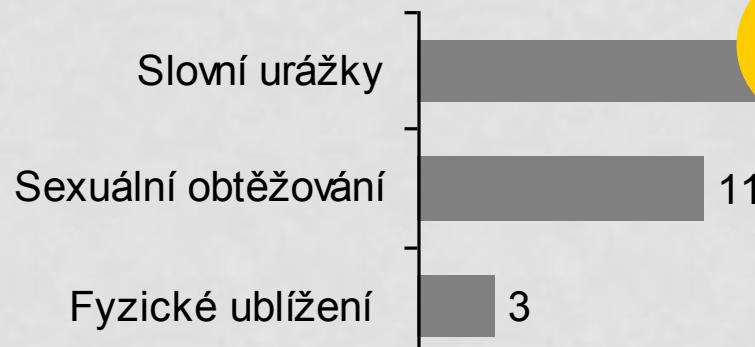

CO SE DĚLO NA NEPŘÍJEMNÝCH SETKÁNÍCH (EUKO II)

+ klasická missing hodnota
= 72.6% „chybějících“ odpovědí

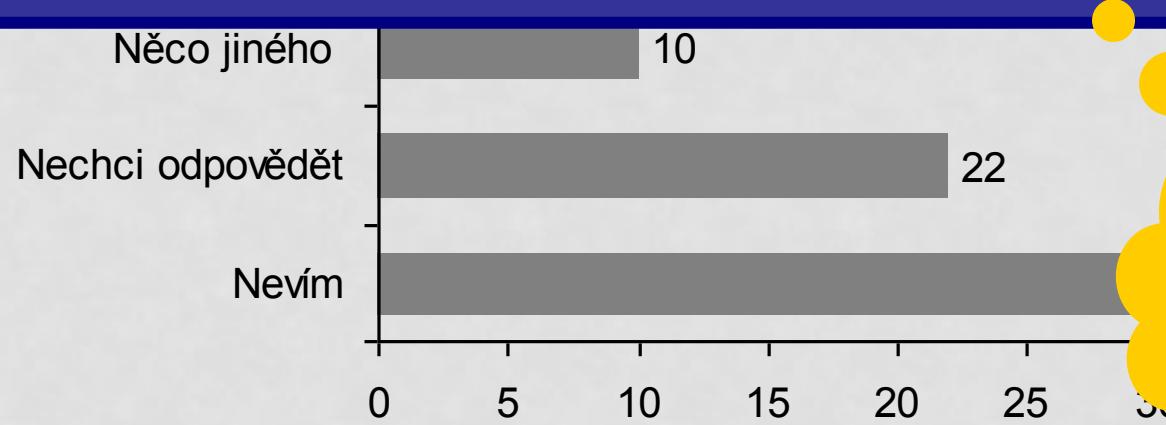
CO SE DĚLO NA NEPŘÍJEMNÝCH SETKÁNÍCH (EUKO II)

Takto odpovídají
ti, jejichž
zkušenost byla jen
lehce negativní

+ klasická missing hodnota
= 72.6% „chybějících“ odpovědí

CO SE DĚLO NA NEPŘÍJEMNÝCH SETKÁNÍCH (EUKO II)

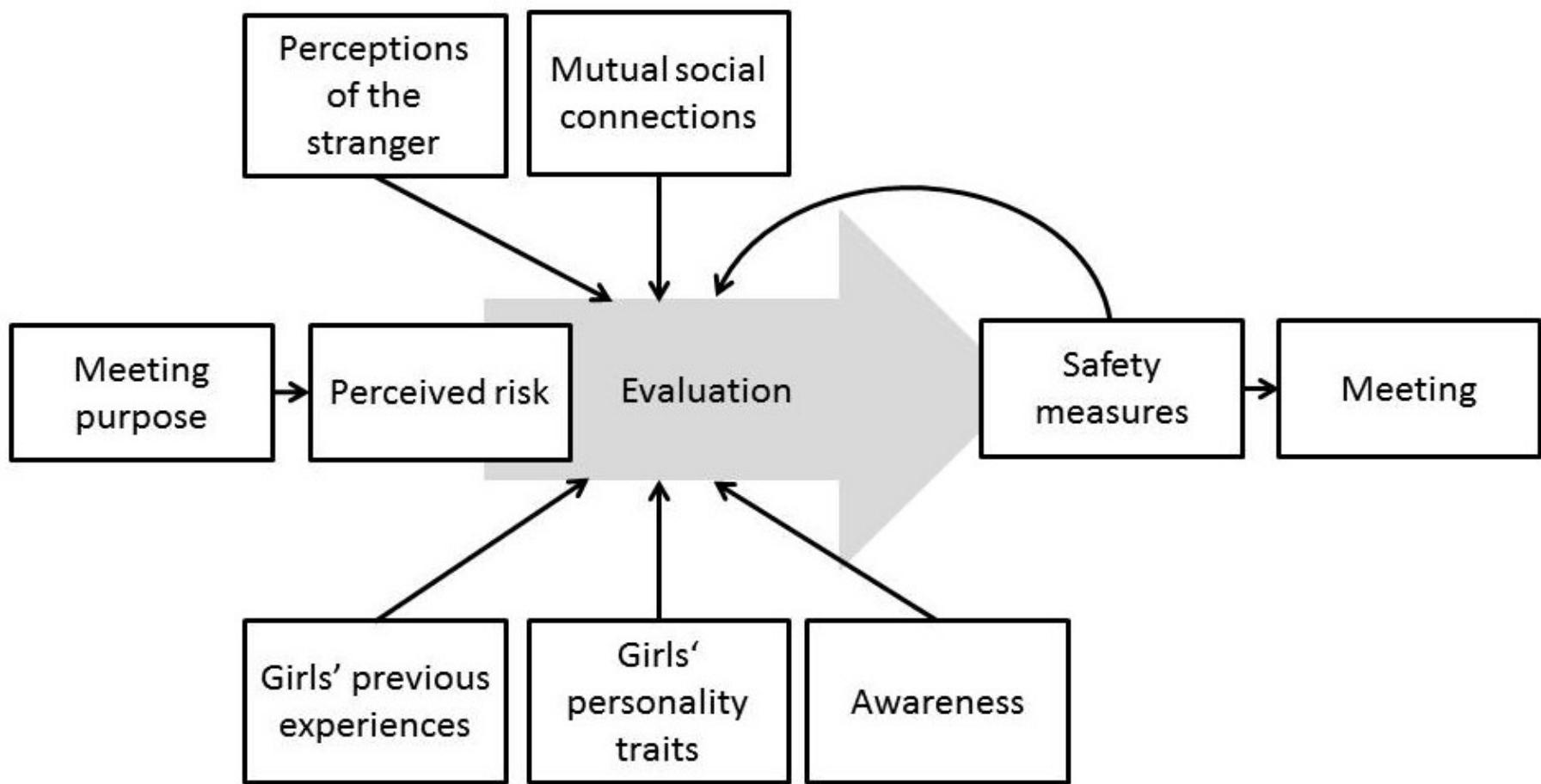

$N = 231$, 11-16 let

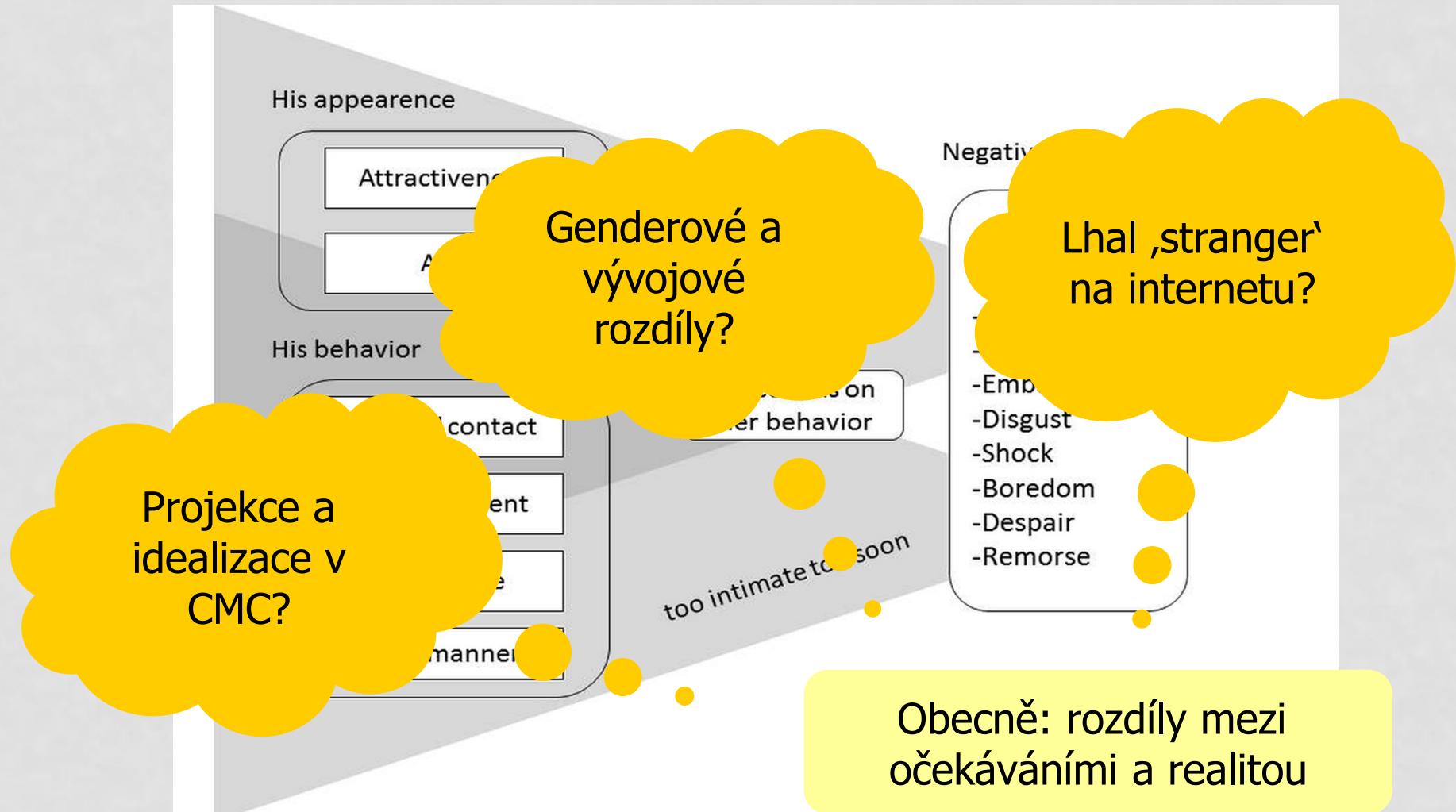
NEGATIVNÍ ZKUŠENOSTI ZE SETKÁNÍ

- Dedkova, Cerna, Janasova, & Daneback (2014)
- Dedkova (2015)
- Černíková, Dedkova, Smahel (in press)

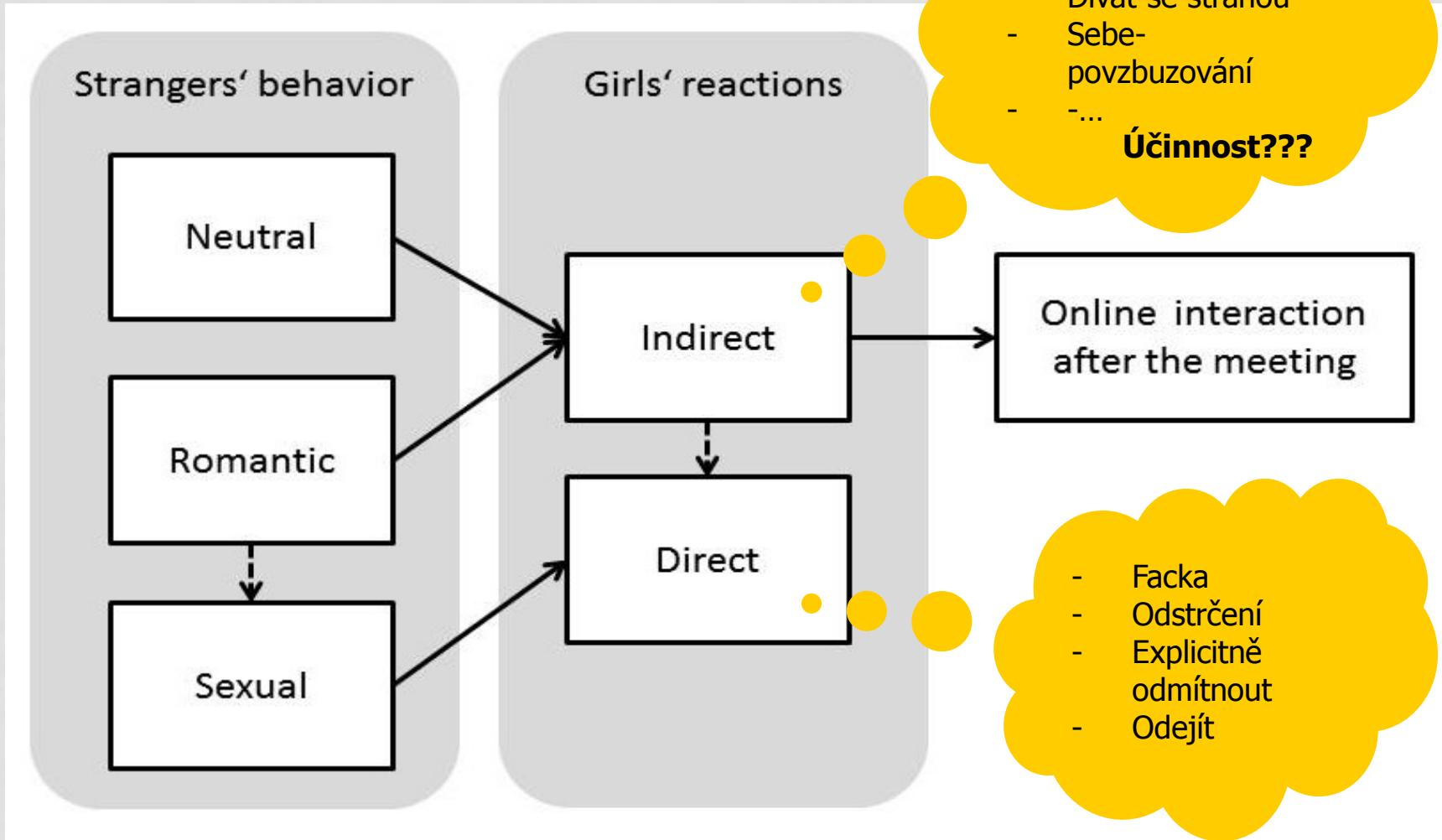
PŘED SETKÁNÍM

BĚHEM SETKÁNÍ: FEELINGS

BĚHEM SETKÁNÍ: STRATEGIE ZVLÁDÁNÍ

PO SCHŮZCE

- Přetrvávající následky
  - Emoční problémy – deprese, problémy v komunikaci s opačným pohlavím, snížené sebevědomí
  - Pokračující obtěžování
- Vyrovnávání se se zážitkem
  - Snaha zapomenout (jiné aktivity...), zabránit dalšímu kontaktu, svěření se
- Vliv na online aktivity
  - Reflexe schůzky, vyšší obezřetnost, odmítání kontaktu s cizími lidmi

SHRNUTÍ

- Online predátoři jsou spíš mýtus
- Většina setkání s lidmi z internetu dopadá dobře (nebo ne vyloženě špatně)
- Nepříjemná setkání mohou zahrnovat vážné incidenty, ale například také pouze nudu – opatrně při interpretování procent

LITERATURA

- Dedkova, L. (2015). Stranger is not always danger: The myth and reality of meetings with online strangers. In P. Lorentz, D. Smahel, M. Metykova, & M. F. Wright (Eds.), *Living in the digital age: Self-presentation, networking, playing, and participating in politics* (pp. 78-94). Brno: Muni Press. Available [here](#).
- Dedkova, L., Cerna, A., Janasova, K., & Daneback, K. (2014). Meeting online strangers offline: The nature of upsetting experiences for adolescent girls. *Communications. European Journal of Communication Research*, 39, 327-346.
- Lobe, B., Livingstone, S., Ólafsson, K. and Vodeb, H. (2011) Cross-national comparison of risks and safety on the internet: Initial analysis from the EU Kids Online survey of European children, London: EU Kids Online, LSE.
- Malesky, L.A. (2007). Predatory Online Behavior: Modus Operandi of Convicted Sex Offenders in Identifying Potential Victims and Contacting Minors Over the Internet. *Journal of Child Sexual Abuse*, 16(2).
- Marwick, A. E. (2008). To catch a predator? The MySpace moral panic. *First Monday*, 13(6). Retrieved from: <http://firstmonday.org/ojs/index.php/fm/article/viewArticle/2152/1966>
- Webster, S., Davidson, J., Bifulco, A., Gottschalk, P., Caretti, V., Pham, T., ... & Craparo, G. (2012). *European Online Grooming Project: Final report*. NatCen: London. Retrieved from: <http://www.europeanonlinegroomingproject.com/>
- Williams, M. L., & Hudson, K. (2013). Public perceptions of Internet, familial and localised sexual grooming: Predicting perceived prevalence and safety. *Journal of Sexual Aggression*, 19, 218-235.
- Wolak, J., Finkelhor, D., Mitchell, K., & Ybarra, M.L. (2008). Online "Predators" and Their Victims: Myths, Realities, and Implications for Prevention and Treatment. *American Psychologist*. Vol. 63, No. 2, 111-128.
- Wolak, J., Finkelhor, D., and Mitchell, K. (2009). Trends in Arrests of Online Predators. *Crimes against Children Research Center*.
- Wolak, J., Finkelhor, D., & Mitchell, K. (2004). Internet-initiated Sex Crimes against Minors: Implications for Prevention Based on Findings from a National Study. *Journal of Adolescent Health*. Vol. 35. No. 5.

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ